वासि(शि)ष्ठ *a.* (**-ष्ठी** *f.*) [वसि-शिष्ठ-अण्] Belonging to or composed by (rather revealed to) Vasiṣṭha, as a Maṇḍala of the Ṛigveda. **-ष्ठः** A descendant of Vasiṣṭha. **-ष्ठी** 1 The Gomatī river. -2 The north; काष्ठां चासाद्य वासिष्ठीम् Mb. 5. 109. 16.

वासी *f.* See वाशी.

वासुः 1 The soul. -2 The soul of the universe, Supreme Being. -3 N. of Viṣṇu. -4 The constellation पुनर्वसु.

वासुकिः, वासुकेयः N. of a celebrated serpent, king of snakes (said to be a son of Kaśyapa); सर्पाणामस्मि वासुकिः Bg. 10. 28; Ku. 2. 38; (hence वासुकेयस्वसा means 'the sister of the snake-god', an epithet of the deity Manasā; L. D. B.).

वासुदेवः [वसुदेवस्यापत्यम् अण्] 1 Any descendant of Vasudeva. -2 Particularly, Kriṣṇa. -3 The sage Kapila; वासुदेवेति यं प्राहुः कपिलं मुनिपुङ्गवम् Mb. 3. 107. 32. **-वी** Asparagus Racemosus (Mar. शतावरी).

वासुभद्रः Name of Kriṣṇa.

वासुरा also वाशुरा [वस्-उरण्] 1 The earth. -2 Night. -3 A woman. -4 A female elephant.

वासूः *f.* A young girl, maiden (used chiefly in dramas); एषासि वासु शिरसि गृहीता Mk. 1. 41; वासु प्रसीद Mk. 1.

वास्त See बास्त.

वास्तव *a.* (**-वी** *f.*) [वस्त्वेव-अण्] 1 Real, true, substantial; वेद्यं वास्तवमत्र वस्तु शिवदं तापत्रयोन्मूलनम् Bhāg. 1. 1. 2. -2 Determined, fixed. **-वम्** Anything fixed or determined.

वास्तवा Dawn.

वास्तविक *a.* (**-की** *f.*) [वस्तुतो निर्वृत्तं ठक्] 1 True, real, substantial, genuine. -2 Demonstrated, established. **-कः** 1 A realist. -2 A gardener.

वास्तव्य *a.* 1 Dwelling, inhabiting, resident; पुरेऽस्य वास्तव्यकुटुम्बितां ययुः Śi. 1. 66; इहैवास्मि महाराज वास्तव्यो नगरे द्विजः Ks. -2 Fit to be inhabited, habitable. **-व्यः** 1 A dweller, resident, an inhabitant; वास्तव्यैराक्रान्ते देशे आगन्तुर्जनोऽसम्भवादन्ते निविशते ŚB. on MS. 10. 5. 4; नानादिगन्तवास्तव्यो महाजनसमाजः Māl. 1. **-व्यम्** 1 A habitable place, house. -2 Habitation, residence (वसति).

वास्तिकम् A collection of goats.

वास्तु *m., n.* [वस्-तुण् Uṇ. 1. 77] 1 The site of a house, building ground, site. -2 A house, an abode, a dwelling-place; रवेरविषये वास्तु किं न दीपः प्रकाशयेत् Subhāṣ. -3 A chamber. **-Comp.** **-कर्मन्** *n.* house-building, architecture; वास्तुकर्मनिवेशम् Rām. 1. 3. 16. **-कालः** the time suited for building a house. **-ज्ञानम्** architecture. **-देवता, -पालः** the tutelary deity of a house. **-यागः** a sacrifice performed on the occasion of laying the foundation of a house. **-विद्या** architecture. **-विधानम्** house-building. **-शमनम्, -संशमनम्, -शान्तिः** *f.* a religious rite performed on the occasion of laying the foundation of a new house, particularly on the occasion of entering it. **-संपादनम्** the preparation of a house; Ms. 3. 255. **-स्थापनम्** the erection of a house.

वास्तुक *a.* Left remaining on the sacrificial ground; उवाचोत्तरतोऽभ्येत्य ममेदं वास्तुकं वसु Bhāg. 9. 4. 6.

वास्तु(स्तू)कम् Chenopodium Album (Mar. चाकवत).

वास्तोष्पतिः 1 N. of a Vedic deity (supposed to preside over the foundation of a house); Ṛv. 7. 54; वास्तोष्पतीनां च गृहैर्वलभीभिश्च निर्मितम् Bhāg. 10. 50. 54. -2 N. of Indra.

वास्तेय *a.* (**-यी** *f.*) 1 Habitable, fit to be inhabited. -2 Abdominal.

वास्त्र *a.* [वस्त्र-अण्] Made of cloth. **-स्त्रः** A carriage covered with cloth.

वास्प See बाष्प.

वास्पेयः The tree called नागकेशर.

वास्य *a.* 1 To be covered. -2 To be caused to dwell. **-स्यः, -स्यम्** An axe; see वासि.

वास्त्रः A day. **-स्त्रा** a cow. See वाश्र-श्रा.

वाह् 1 Ā. (वाहते) To try, exert oneself, endeavour.

वाह *a.* [वह्-घञ्] Bearing, carrying &c. (at the end of comp.); as in अम्बुवाह, तोयवाह &c. **-हः** 1 Carrying, bearing. -2 A porter. -3 A draught-animal, a beast of burden. -4 A horse; अभ्यभूयत वाहानां चरतां गात्रशिञ्जितैः R. 4. 56; 5. 73; 14. 52. -5 A bull; शतं वाहसहस्राणां तण्डुलानां वपुष्मताम् Rām. 7. 91. 19; खे खेलगामी तमुवाह वाहः Ku. 7. 49. -6 A buffalo. -7 A carriage, conveyance in general. -8 The arm. -9 Air, wind. -10 Obtainment (प्रापण); बहुकारं च सस्यानां वाह्ये वाहो गवां तथा Mb. 12. 193. 21. -11 A measure equal to ten Kumbhas or four Bhāras; वाहो भारचतुष्टयम्. **-Comp.** **-द्विषत्** *m.* a buffalo. **-वारः** a horse-rider; बहूनां वाहवाराणां व्यूहाभ्यन्तरवर्तिनम् Śiva B. 29. 17. **-रिपुः** a buffalo. **-वारणः** Bos Gavaeus. **-वाहः** riding; चलन्नलङ्कृत्य महारयं हयं स्ववाहवाहोचितवेषपेशलः N. 1. 66. **-श्रेष्ठः** a horse.

वाहकः [वह्-ण्वुल्] 1 A porter. -2 A coach-driver. -3 A horseman. -4 A water-channel, a vehicle.

वाहनम् [वाहयति वह्-णिच् ल्यु ल्युट् वा] 1 Bearing, carrying, conveying. -2 Driving (as a horse). -3 A vehicle, conveyance of any kind; Ms. 7. 75; निजानुजेनातिथितामुपेतः प्राचीपतेर्वाहनवारणेन N. 22. 45. -4 An animal used in riding or draught, as a horse; स दुष्प्रापयशाः प्रापदाश्रमं श्रान्त-